

Till Länsstyrelsen Dalarna

Kopia Skogsstyrelsen

Lyft ekosystemet Unnåns gröna infrastruktur i ett långsiktigt skyddsarbete

Länsstyrelsen jobbar med en handlingsplan för grön infrastruktur i Dalarna som snart kommer att redovisas. Mycket bra. Vi vill med denna skrivelse föreslå att den landskapsekologiska strukturen utmed Unnån och intilliggande skogar lyfts in i det arbetet. Unnåns ekosystem med dess svämskogar kan med fördel utses till ett pilotprojekt eller särskilt prioriterat objekt.

Undertecknade inventerade och beskrev Unnåns naturvärden 2018 i ett LONA-projekt i Orsa kommun. Inventeringsrapporten (se länk nedan) visar att det finns höga naturvärden och att Unnån med intilliggande skogar utgör en oas i ett landskap som alltmer domineras av industriskogsbruk och plantager.

Några saker som särskilt kan lyftas fram är följande:

- * Här finns naturskogar och kontinuitetsskogar med rödlistade arter. Det finns till och med partier med urskog som just nu undersöks och dokumenteras. Svämskogarna hör till de mest skyddsvärda delarna.
- * Den biologiska mångfalden och den ekologiska komplexiteten är stor. Bland annat har två för vetenskapen nya arter gallmyggor hittats längs ån. Inventeringen av insekter fortsätter under 2019 med personal från Station Linné på Öland.
- * Fisket är omtyckt och många miljoner kronor har satsats i fiskerestaureerande åtgärder.
- * Ekoturism vid Unnån har en stor potential.

För ytterligare information om naturvärdena längs Unnån hänvisas till vår översiktliga naturinventering från 2018 med fokus på svämskogarna längs ån:

<http://docplayer.se/107506072-Svamskogar-vid-unnan-i-orsa-naturinventering-av-strandnara-miljoer.html>

I rapporten skissas konkreta skyddsåtgärder där en hel palett med exempel på tillvägagångssätt föreslås. Viktigast är att slå vakt om de redovisade skyddsvärda naturskogarna, att inte kalavverka kontinuitetsskogar och att skapa breda intakta skyddszoner på båda sidor av ån. För att få en grön infrastruktur, d.v.s. ett fungerande landskap, som är mer än luft och ord, krävs skyddad areal. I rapporten föreslås skydd av 100 meter på varje sida eller skydd fram till vägarna som omger ån. Totalt skulle det ge maximalt 800 hektar skyddad skog på en sträcka av 4 mil. Skyddsarbetet kan ske långsiktigt genom en

mix av frivillig hänsyn, biotopskydd, naturvårdsavtal och naturreservat. På många platser krävs restaurering av skog som idag inte håller tillräckligt höga naturvärden.

Idag avverkningsanmäls och avverkas skog på svämplanet och nära ån intill de vägar som finns. På sikt leder det till en stympad grön infrastruktur med skador på de ekologiska kvaliteterna som finns. Det finns fortfarande chansen att skydda höga naturvärden längs Unnan men då måste Länsstyrelsen ha en strategi för detta.

Peter Turander, Bengt Oldhammer och Kjell Hedmark

Orsa 15 juni 2019